Uitvoeringsplan mantelzorgbeleid 2025 – 2026

Steunpunt Mantelzorg Westelijke Mijnstreek

beek

PARTNERS IN WELZIJN

Uitvoeringsplan mantelzorgbeleid 2025 – 2026

Inleiding
In het actuele collegeprogramma (Daadkrachtig, wendbaar en trots 2022 – 2026) zijn de opgave (Zorg voor elkaar), het bijbehorende doel en de resultaten opgenomen die aansluiten bij de uitvoering van het mantelzorgbeleid. Op basis van deze opgave, het doel en de resultaten uit het collegeprogramma, het beleidsplan en de evaluatie van het vorige uitvoeringsplan is het 'Uitvoeringsplan mantelzorgbeleid 2025 - 2026' uitgewerkt.

Opgave, doel en resultaten uit het collegeprogramma
Achter de resultaten uit het collegeprogramma staat een letter of een cijfer verwijzend naar het onderdeel van het uitvoeringsplan dat aan dit subdoel gekoppeld is.

Opgave 3 – Zorg voor elkaar

Mensen in de kwetsbaarste posities kennen vaak een stapeling van problemen en voor hen tellen losse maatregelen niet altijd positief op. Om te zorgen dat niemand in de kou blijft staan, moeten kwetsbare mensen de zorg en ondersteuning van overheid en samenleving krijgen die ze nodig hebben.

Beschreven doel en resultaten
1. Zorg van mensen die naar elkaar omzien is onbetaalbaar en van grote meerwaarde voor zowel diegene die zorg ontvangt, als diegene die zorg biedt. Het is één van de preventieve maatregelen om te voorkomen dat mensen gebruik moeten maken van dure zorgarrangementen. In 2026 is het aantal mantelzorgers met tien procent gestegen.

a. *Wij geven uitvoering aan het vast te stellen plan 'Mantelzorg gemeente Beek 2022-2025'. Daarmee vinden en bereiken we mantelzorgers in een zo vroeg mogelijk stadium.* (Gehele uitvoeringsplan.)

b. *Wij zorgen voor een goede en toegankelijke informatievoorziening voor mantelzorgers in samenwerking met het Steunpunt Mantelzorg W.M.* (Onderdelen: A1, B2, B3, C4, C5, C6, C7, D, E8, F en G.)

c. *We geven uitvoering aan de nieuw vast te stellen waarderingsregeling voor mantelzorgers. Daarnaast zorgen we met het nieuwe mantelzorgplan ervoor dat de mantelzorger zich erkend en gewaardeerd voelt doordat de expert en de (formele) zorgverlening gebruik maken van zijn kennis en ervaring.* (Onderdelen: B2, B3, C7, G1, H en I.)

d. *We voeren campagne om de bekendheid en meerwaarde van het steunpunt voor het voetlicht te brengen bij mantelzorgers. We monitoren het aantal nieuw ingeschreven mantelzorgers.* (Onderdelen: A1, B2, B3, E8, C4, C5, C6, G11 en G12.)

Uitvoering mantelzorgbeleid
In september 2022 is het nieuwe mantelzorgbeleid 2022 – 2025 vastgesteld. Hierin worden drie speerpunten benoemd. In dit uitvoeringsplan staat beschreven op welke wijze de gemeente Beek, samen met alle betrokken partners, de mantelzorgers wil vinden en binden, willen ondersteunen bij het verlichten van de zorg en de mantelzorgers wil waarderen.
Omdat de huidige beleidsnotitie nog steeds actueel is en het vorige uitvoeringsplan veel nieuwe acties heeft geïnitieerd, wordt voorgesteld om de looptijd van de mantelzorgnotitie 2022-2025 nog met een jaar te verlengen en de daarop gebaseerde nieuwe uitvoeringsplan voor 2025 en 2026 te laten gelden. Hierdoor worden de uitvoeringsacties beter verankerd

en geborgd. Bovendien kan het nieuwe beleid dan aansluiten op het toekomstige collegeakkoord voor de nieuwe bestuursperiode 2026-2030.

Strategische visie sociaal domein
Het uitvoeringsbeleid sluit aan bij de doelen bestaanszekerheid, kansengelijkheid en gezond samenleven van het strategische visie sociaal domein 2025-2035. Door middel van mantelzorg kunnen de verzorgden vaak langer (zelfstandig) thuis blijven wonen en deelnemen aan de samenleving. Ook wordt de integrale samenwerking opgezocht met onder andere het gezondheidsbeleid, ouderenbeleid, eenzaamheidsbeleid en de Wmo.

Speerpunt 1 : Vinden en binden van mantelzorgers in een zo vroeg mogelijk stadium

A. Bewustwording

1. Informatie verspreiden voor de werkende mantelzorgers

Een grote groep mantelzorgers is nog altijd werkzaam. Om deze mantelzorgers te bereiken willen we via de Beekse werkgevers meer bekendheid geven aan de mogelijkheden van welke ondersteuning die Steunpunt Mantelzorg W.M. kan bieden. Bijvoorbeeld via het van informatie via nieuwsbrieven van werkgevers aan werknemers en het verspreiden van posters en flyers binnen de bedrijven. In 2024 is in samenwerking met Steunpunt Mantelzorg W.M. een start gemaakt om Beekse werkgevers te benaderen en de rechten en plichten te bespreken die zowel werkgevers als werknemers hebben en de mogelijkheden die het Steunpunt kan bieden om beide te ondersteunen wanneer een werknemer mantelzorger wordt. In 2025 en 2026 zullen ook werkgevers worden benaderd om deze informatie aan kenbaar te maken.

B. Vinden en bereiken

2. Gesprekken met zorgaanbieders (thuiszorgmedewerkers)

De gemeente Beek en Steunpunt Mantelzorg W.M. gaan in gesprek met de zorgaanbieders over deskundigheidsbevordering van hun professionals en vrijwilligers in de leefomgeving van de zorgvragers, zodat signalen van (overbelaste) mantelzorgers in allerlei mantelzorgrelaties herkend kunnen worden om hen vervolgens de juiste ondersteuning en informatie te kunnen bieden.

3. Ambassadeurs

In Beek zijn sinds 2023 mantelzorgambassadeurs actief. Zij informeren hun omgeving over het bestaan van Steunpunt Mantelzorg en de ondersteuning die het Steunpunt kan bieden aan (toekomstige) mantelzorgers. Zij zullen ook aanwezig zijn bij bijeenkomsten waar de doelgroepen (toekomstige) mantelzorgers en verzorgden, aanwezig zijn.
In 2026 worden ook jonge mantelzorgers geworven die als ambassadeur willen zijn om zo meer jongeren in beeld te krijgen die actief zijn als mantelzorger, want vaak realiseren zij zich niet dat ze mantelzorger zijn.

C. Informatie en advies

4. Informatieflyers

Steunpunt Mantelzorg W.M. heeft in 2022 een informatieflyer ontworpen om (toekomstige) mantelzorgers te informeren over het ondersteuningsaanbod. In 2025 zullen deze worden geupdatet en de flyers worden vervolgens verspreid via de bekende kanalen, zoals de bibliotheek, supermarkt, zorgaanbieders enzovoorts. Ook wordt onderzocht om de flyers als bijlage bij de Nuutsbaeker te voegen of als artikel in de Nuutsbaeker te plaatsen.

De flyers voor de Beekse verenigingen over het ondersteunen en doorverwijzen van jonge mantelzorgers, evenals de flyers voor ouders van basisschoolkinderen, zullen jaarlijks onder de aandacht worden gebracht.

5. Informatie in de lokale en regionale media

In de Nuutsbaeker wordt maandelijks informatie gepubliceerd over mantelzorg, activiteiten/kennissessies en ondersteuning die geboden wordt. In de lokale en sociale media wordt rondom de Dag van de Mantelzorger extra aandacht besteed aan het informeren van de mantelzorger en verzorgde over de ondersteuning die vanuit de gemeente en Steunpunt Mantelzorg W.M. geboden wordt.

In 2025 wordt samen met Steunpunt W.M. onderzocht om de website van het Steunpunt een upgrade te geven aangezien deze verouderd is. Ook wordt er meer informatie op de website gemeente geplaatst over de mantelzorgers, omdat daar ook vaak gezocht wordt.
Zodra de nieuwe website online is zal deze regelmatig onder de aandacht worden gebracht.

6. Seniorenmarkt Beek

De gemeente Beek organiseert in 2025 samen met onder andere zorgpartners en maatschappelijke partners, zoals de seniorenverenigingen, sport- en cultuuraanbieders en Partners In Welzijn en hulpdiensten een markt voor de senioren in Beek. Het doel van de markt is het informeren van de senioren over alle mogelijkheden om zo lang mogelijk zelfstandig thuis te kunnen blijven wonen en sociaal en maatschappelijk actief te kunnen blijven. Een onderdeel van de markt is ook de voorlichting aan (toekomstige) mantelzorgers en mensen die verzorgd (gaan) worden. Ook worden de mantelzorgers tijdens de markt weer in het zonnetje gezet.
De seniorenmarkt wordt een keer per twee jaar georganiseerd.

7. Informatiebijeenkomsten voor mantelzorgers

Jaarlijks worden in Sittard-Geleen en Beek zo'n 25 bijeenkomsten georganiseerd door Steunpunt Mantelzorg W.M.. Tijdens deze bijeenkomsten kunnen mantelzorgers ervaringen met elkaar uitwisselen, maar krijgen ze ook regelmatig presentaties over de mogelijkheden die het Steunpunt biedt om de zorg te verlichten en over ziektebeelden, zoals dementie.

Speerpunt 2: Zorg verlichten

D. Ondersteuning

Maatwerk is belangrijk en kan overbelasting van de mantelzorger en hoger zorggebruik van de zorgvrager voorkomen. Daarom informeert Steunpunt Mantelzorg W.M. de mantelzorgers actief over waar ze voor bij het steunpunt terecht kunnen. Op basis van de signalen die ze krijgen van mantelzorger en zorgt het Steunpunt voor de juiste ondersteuning, zoals bijvoorbeeld respijtzorg.

***E.* Respijtzorg**

8. Informeren

Via Steunpunt Mantelzorg W.M. worden de mantelzorgers actief geïnformeerd over de mogelijkheden van respijtzorg. In 2025 wordt een nieuwe informatiefolder uitgebracht waar ook respijtzorg wordt toegelicht. De folder wordt op diverse centrale plekken in de gemeente verspreid.

9. Onderzoek naar inzet Respijtzorgpas

In de gemeente Noordwijk hebben ze de Respijtzorgpas. Dit is een pas die mantelzorgers in kunnen zetten als ze een adempauze kunnen gebruiken. Op deze manier kunnen ze voor korte termijn zorg uit handen geven. In Beek willen we in 2026 onderzoeken of het mogelijk is een soortgelijk initiatief op te zetten. Dit initiatief kan ook zorgen voor meer bekendheid voor de mogelijkheden van respijtzorg.

10. Respijtzorgmaatjes

Steunpunt Mantelzorg W.M. werft vrijwilligers die er bewust voor kiezen om de zorgvrager thuis te ondersteunen op het moment dat de mantelzorger een moment voor zichzelf nodig heeft. Deze vrijwilligers worden Respijtzorgmaatjes genoemd. Mantelzorgers en hun zorgvrager kunnen zich melden bij het Steunpunt wanneer hier behoefte aan is.

Ook is het via THC De Brug mogelijk om een maatje voor een zorgvrager te krijgen die gespecialiseerd is in mensen met dementie.

F. Mantelzorgwoning

Via Steunpunt Mantelzorg W.M. kunnen de mantelzorgers informatie krijgen over het realiseren van een mantelzorgwoning. Het Steunpunt heeft binnen de gemeente een centraal aanspreekpunt voor als overleg nodig is over specifieke vragen.
De gemeenten in de Westelijke Mijnstreek willen beleid rondom (pre)mantelzorgwonen (en mogelijk ook mantelwonen) gezamenlijk oppakken in 2025 en zijn hier inmiddels gestart.

Speerpunt 3: Waardering van mantelzorg

G. Jonge mantelzorgers

11. Week van de jonge mantelzorger

De GGD Zuid Limburg geeft in haar gezondheidsatlas aan dat in de gemeente Beek van de leeftijdsgroep 13 tot 17 jaar, 19,1 % van de jongeren geregeld hulp aan iemand uit het gezin verleent. Deze doelgroep is echter moeilijk vindbaar, omdat schaamte en verantwoordelijkheid hierbij een belangrijke rol spelen. Meerdere Steunpunten herkennen dit en zijn daarom gaan samenwerken. Steunpunt Mantelzorg W.M. heeft de samenwerking opgezocht met Steunpunt Mantelzorg Parkstad en Steunpunt Mantelzorg Zuid en hebben samen een workshop ontwikkeld waarin docenten worden getraind in het voeren van gesprekken met jonge mantelzorgers. Sinds januari 2024 worden de trainingen aangeboden aan de docenten.

Tijdens de Week van de jonge mantelzorger wil de gemeente Beek op de scholen extra aandacht besteden aan het thema mantelzorg, zodat de jonge mantelzorgers zich herkennen en hun zorgen kunnen delen met anderen. Tevens wordt er tijdens de Week van de jonge mantelzorger door Steunpunt Mantelzorg W.M. aandacht besteed aan ervaringsverhalen van jonge mantelzorgers via diverse kanalen, zoals Opgroeienin046, facebook en YouTube.

12. Sinterklaasactie

In 2024 is voor het eerst een waarderingsactiviteit voor de jonge mantelzorgers in de Sinterklaasperiode georganiseerd. Deze was zeer geslaagd en krijgt in 2025 en 2026 een vervolg. Tijdens de Sinterklaasactie wordt een bezoekje gebracht aan de jonge mantelzorgers tot en met 23 jaar en wordt een cadeautje afgegeven als waardering dat zij zich inzetten voor iemand in hun omgeving. Meestal is dit een ouder of grootouder.

H. Dag van de mantelzorg

Tijdens de jaarlijkse Dag van de Mantelzorg op 10 november organiseert Steunpunt Mantelzorg W.M. waarderingsbijeenkomsten waar de mantelzorgers in het zonnetje worden gezet.

I. Mantelzorgcompliment

Het mantelzorgcompliment wordt uitgereikt als bedankje namens de gemeente aan de mantelzorgers over de zorg in het voorafgaande jaar.
Sinds 2024 kunnen de zorgvragers voor hun mantelzorgers jaarlijks een cadeaukaart voor Ondernemend Beek ter waarde van maximaal € 100 aanvragen. Deze bon is te besteden bij de Beekse ondernemers.
In kwartaal 4 van 2025 wordt het nieuwe mantelzorgcompliment geëvalueerd.

Evaluatie
Elke twee jaar wordt een burgerpeiling in Beek gehouden. In kwartaal 4 van 2025 zal deze peiling weer plaatsvinden. Hierin zullen ook vragen over mantelzorg worden opgenomen.

Eind 2026 zal een evaluatie plaatsvinden van het uitvoeringsbeleid en deze zal worden besproken met de portefeuillehouder en worden gedeeld met de Commissie Inwonerszaken.
Met in achtneming van het nieuwe koers die in 2026 tot stand komt op basis van het nieuwe coalitieakkoord zal een nieuw mantelzorgbeleid worden opgesteld voor de periode vanaf 2027.

Financiën
De beschreven activiteiten die gepland zijn in 2025 en 2026 vallen binnen het structurele Mantelzorgbudget.

(Beleids)documenten
Beleidsdocument: Beleidsnotitie 2022 – 2025 Mantelzorg gemeente Beek
Collegeprogramma: Daadkrachtig, wendbaar en trots 2022 – 2026